

Nationalspråksnämnden 14.06.2023 § 23

§ 23

Uppföljning av budgetutfallet den 1 januari–31 mars 2023

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Rajahalme Ville

Beslutsförslag

Servicelinjedirektör, social- och hälsovårdens serviceproduktion, tjänster på svenska Öberg Benita

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna välfärdsområdets delårsrapport den 1 januari–31 mars 2023 för kännedom.

Behandling

Beslut

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Välfärdsområdesfullmäktige godkände välfärdsområdesstrategin den 25 oktober 2022 § 69 och budgeten och ekonomiplanen för åren 2023–2025 den 13 december 2022 § 88. Välfärdsområdets budget baserar sig på välfärdsområdesstrategin.

I budgeten finns bestämmelser om rapportering om budgetutfallet. Enligt bestämmelserna rapporteras budgetutfallet till välfärdsområdesfullmäktige kvartalsvis i delårsrapporterna. I delårsrapporten rapporteras hur strategins mål för fullmäktigeperioden har uppnåtts, hur driftsekonomi har utfallit enligt serviceområde (dock HUS som en egen helhet), samt hur investeringsekonomi, resultaträkningsdelen och finansieringsdelen har utfallit. Dessutom ges en bokslutsprognos. Eventuella behov att ändra budgeten presenteras också i första hand i samband med delårsrapporterna.

Budgeten för år 2023 är den första budgeten i välfärdsområdets historia som innehåller organiseringsansvaret för social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendets tjänster. Budgeten har upprättats utifrån kommunernas och samkommunernas förberedande beredning så att budgeten med anslag och beräknade inkomster så väl som möjligt svarar mot de ansvar som de facto övergått till välfärdsområdet. På grund av inledningen av verksamheten och betydande organisatoriska ändringar har beredningen av budgeten för år 2023 varit förknippad med exceptionellt mycket osäkerhet.

Utfallet av verksamheten och ekonomin den 1 januari–31 mars 2023

Under början av året har det vid välfärdsområdet pågått processer för stabilisering av verksamheten inom serviceproduktionen och koncernförvaltningen. Genom stabiliseringsprocesserna har man strävat efter att säkerställa en så störningsfri överföring av

organiseringsansvaret som möjligt och en snabb hantering av störningar i eventuella problemsituationer.

Överföringen av organiseringsansvaret för tjänsterna vid årsskiftet och under början av året har i huvudsak löpt bra. Bland annat klient- och patientdatasystemen kunde tas i bruk på ett tryggt sätt under de första veckorna, de kritiska understöden och sociala förmånerna kunde betalas ut i tid och utbetalningen av personalens löner kunde säkerställas med hjälp av förutseende reservarrangemang. Uppbyggandet av välfärdsområdets basfunktioner fortsätter vid välfärdsområdet fortfarande och verksamheten bör stabilisera sig till alla delar senast före utgången av det andra kvartalet.

Välfärdsområdets fastställda budget för år 2023 uppvisar ett underskott på cirka 71 miljoner euro. På grundval av kraven på ekonomisk balans enligt lagen om välfärdsområden innehåller ekonomiplanen 2023–2025 ett antagande om en kraftig uppbromsning av utgiftsökningen åren 2024 och 2025, så att ekonomin blir balanserad före utgången av planperioden. Den årliga utgiftsökningen ska bromsas upp till cirka 1,5 procent, medan den normala ökningen enligt basscenariot är cirka 4–5 procent med beaktande av det ökade servicebehovet och förändringen i kostnadsnivån. På grundval av det som framförts ovan har de ekonomiska utgångspunkterna för inledningen av välfärdsområdets verksamhet varit mycket knappa.

Före utgången av mars har välfärdsområdets ekonomi utfallit nästan enligt budgeten.

Serviceproduktionens nettoutgifter (=verksamhetsbidraget) har före utgången av mars varit 425,2 miljoner euro och budgetens utfallsprocent 24,5 procent. Avvikelser från driftsekonomin utfall beskrivs närmare i delårsrapporten.

Utfallet av den icke öronmärkta finansieringen har före utgången av mars varit 490,3 miljoner euro och utfallsprocenten 29,4 procent. Utfallet som är högre än budgeten förklaras av att finansiering betalats ut på förhand, varigenom man har strävat efter att trygga välfärdsområdenas likviditet när verksamheten inleds.

Räkenskapsperiodens resultat har varit 64,4 miljoner euro, som stämmer överens med det som förutsetts när man beaktar att utbetalningen av den icke öronmärkta finansieringen fördelas ojämnt under räkenskapsperioden.

Bokslutsprognos för 2023

Välfärdsområdets bokslutsprognos har upprättats utifrån utfallen av det första kvartalet. I bokslutsprognosen väntas välfärdsområdets resultat bli cirka 1,4 miljoner euro svagare än i budgeten och bli -72,0 miljoner euro. Det försvagade resultatet i prognosen förklaras särskilt av fel i budgeteringen som har framkommit under början av året. Anslagsreserveringen för den öppna rehabiliteringen har varit 0,7 miljoner euro för låg och räddningsväsendets budgeterade intäkter har varit 0,6 miljoner euro för höga.

Andra tryck på välfärdsområdets ekonomi utgörs särskilt av lokalkostnaderna samt den specialiserade sjukvården, som för sin del förklaras av att användningen av tjänsterna under början av året har varit större än väntat. Även nivån på den icke öronmärkta finansieringen är ännu osäker eftersom statens nuvarande finansieringsbeslut är cirka 7,5 miljoner euro lägre än finansieringsprognosen i budgeten. Verksamheten och budgetposterna är förknippade också med andra

osäkerheter som ännu inte i detta skede har beaktats i bokslutsprognosen eftersom den produktionsekonomiska lägesbilden kommer att preciseras avsevärt i den andra delårsrapporten, som för sin del skapar en bättre grund för en noggrannare prognos samt för bedömning av behoven att ändra budgeten.

Med beaktande av välfärdsområdets ekonomiska situation strävar man efter att i första hand åtgärda eventuella tryck på överskridning av utgifter under budgetåret genom att anpassa verksamheten, varigenom man för sin del strävar efter att minska ökningen av anpassningstrycket åren 2024 och 2025. På grundval av välfärdsområdesstrategin, som välfärdsområdesfullmäktige fastställde den 25 oktober 2022 § 69 bereder man i samband med utarbetandet av servicestrategin också en plan för anpassning av ekonomin. Avsikten är att fastställa servicestrategin hösten 2023. Eftersom välfärdsområdets budget uppvisar ett betydligt underskott och eftersom trycket på utgiftsökningar är betydande, är det ändamålsenligt att schemalägga åtgärder för att stimulera ekonomin redan till detta år, om möjligt till exempel i form av olika slags rationaliseringar av verksamheten. Avsikten är att behandla rationaliseringarna under det andra kvartalet.

Bilagor

Tilläggsmaterial

För kännedom

Beslutshistoria